

7996

7996

Ex.
Scriptura probari posse, rectè
negat Augustinus, *D.* XII. p. 18.

Ingeniatio vocum quid designet,

D. II. f. I. §. XIII. p. 12.

Integritatis statum an Philosophus

quà talis admittat, *D.* VI. p. 27.

Intellectus, ad ritè defungendum of-

ficio suo, quæ sint requisita. *D.* I.

c. 6. §. 7. p. 39.

Intellectum divinum à Prædestina-

tione æterna cur excludant So-

ciniani, *D.* VI. f. 36.

An possibile sit, contrà testimonium

Intellectus abnegare id, quod

verum esse ipse dicitur. *D.* I. c.

VI. §. 14. p. 41.

exemplum non quidem genera-
lem conficit regulam; probat
tamen possibilitatem Fidei in-
fantilis. *D.* IV. f. 5. §. 4. p. 29.

Johannis Evangelistæ Paraphrastes

antiquissimus Nonnus. *D.* IX. p.

3. Commentarios in totum Johan-

nem quinquam scripserint ex Græ-

cis, *D.* IX. p. 3.

Johannis Evangelistæ stylus ac ge-

nius, *D.* IX. p. 9.

Ira an Deo competere possit, *D.*

XI. p. 10. seq. §. 9. 10.

Ira Dei quid notet, *ibid.* p. 13. 14.

Irae divinæ objectum, *D.* XI. p.

15. §. 12.

E 2

Irre-

Se kristlikko
 Ußsu = Oppuße
 A B D,

Mi hõlpfa Kõßsimiste
 nink Kõßmistega kotte
 pantu,

Et ka wäikesse latse, omma Wan-
 nambide abbi läbbi, seddä omma
 henge kaswus, woima oppi.

Seddä om kotte säädnü, nink
 trükki andnu

3187 Tobias Plasniq,
 ennemuste Peterburi,
 perräst seddä

Tarto lina Saksä Kerk. Esand,
 nüüd Näljas korda trükkitu.

Lõwwis Tarto = Liinan
 Misserliiki Isanda man ramato mija.

1782

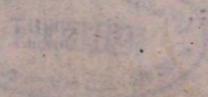
Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, including the number '11'.

Several lines of handwritten text in the middle section of the document.

Large handwritten number '3187' in the center of the page.

Handwritten text below the large number, possibly a signature or date.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a footer or concluding remarks.

Rigille Kristlikko wannambille, kum-
mille Jummal Latsi om and-
nu, söwwa minna söämešt seddä
tarfust üllewäst, et nemmä omme
Lome kumma neide kätte omma an-
tu, nida woisse hoida, et nemmä
signöse puis saisse, kumma kohkes-
te wilja kandwa, neile römüs nink
sure Jummal aawus.

Rige üllemb Tül, Kristlikko las-
te kawatamisše man om tööst se, et
wannamba ommille latsille, seddä on-
sailikko töttet Jummal Sönnast,
ette pandwa. Seddä ei salga kül

ütse moistlik innimenne; ent se siisen
 eesiva wäga ne wannamba, ning
 pea se fige suremb hull Kristi-Kahwa
 seän, et nemmä jo wäikust sani, lat-
 sille oppust ei anna, sest nemmä ei
 mõtle uppuse päle, enne kui latse jo
 peäwa fooli ehk kohald Oppuselle
 minnemä; enge ütlemä ennämbeste
 nida: Latse omma weel wäikesse,
 nõrkakesse, ning hullukesse; nida lä-
 wä Jummal parrako! ne eesmäitse
 wiis ehk kuus ajastaiga, laste man
 hulka, ning se wastä täitwa ne Lat-
 se ka omma meelt ning moistust, fige
 suggutse wallatussega, rikwa omma
 henge, ning kaotawa omma iggawest
 õnnistust ärrä. Se om jo kül tedä, et
 ni pea kui latse moistwa kõnnelda,
 tahtwa nemmä ka middäge tetta.
 Kui neid nüüd hä ning tullulikko asjo
 päle ei juhhateta; sis wõtwa nemmä
 figesuggust wallatust ette, ning kui
 nei

neide wannamba, weel se man, ni rummala ning Jummalawallato omma, et nemmä laste wallatusse päle hä mele ning naroga kaewa; siis juurduwa latse nidade kurjusen, et ka perräst ütš kristlik koolmeister ehk oppetaja ei tija, mes särätside lastega peäb teggema, kumma ni kui mõtsa pu omma ülles kassonu. Es se paljo parremb olles, kui eggäütš, ommille waisille lastille, mõnd oppust Jumjala Sõnnast annas, ning sega neide meelt täudäs? Ma ussu kül, et mõnni wannamb seddä hä melega tahhas tetta, ent ei tija, mil wiisil temmä peäs omma lasti oppetama: Se perräst om minno nõuw olnu, neid lühhikesi Rüssimissi, kumbe minna jo mõnne ajasto eest, omma eesmätsse sündinu pojale olle kirjotanu, trüfki anda. Kui nüüd ennege neist, eggäl päiwäl ütte ainust Rüssimist,

latsele saggedaste ette loetas, nink
 tõisel päimäl jälle tõist Küssimist,
 nink kui ka sebdä mes Lats heilä kuuld
 tagga küssitas, sis sawa latse se wisi-
 ga jo kauniste walmistetust, et nemmä
 perräst Koli sissen, Jummalä Sõne
 na woima moista nink tähhäle panna.
 Kui neide Küssimiste man ka, mõnd
 kallist tunnistust; wastest Testamen-
 dist, ehk Piibli ramatust, latsele et-
 te kõnneldas; sis saap neide henge
 kaswo weel suuremb ollema; kui ka mu-
 asjo sissen Jummalä tahtmisse perrä,
 Latse sawa kaswatetus, Jõsanda Je-
 susse armastussen nink karristussen.
 Säräst jõudo andko se armolinne
 Jummal, rikkalikuld figille wan-
 nambille, Kristusse Jesusse meie On-
 nisteggi ä perräst, Amen. Tartu Li-
 nan, sel 8 Aug. 1754.

Tobias Masnig.

1. Mes peab eggäütte Innimisse kige suremb
hool ollema?

Et temmä iggäwes õnsas saas.

Luk. 13, 24. Wäete sisse minna läbbi se kitsa
wärräja.

Kolloss. 3, 1. 2. — Otske seddä, mes üllewän
om, kun Kristus om — Wõtlege se päle, mes
üllewän om, ei mitte se päle, mes ma pääal om.

Wilip. 2, 12. — Saatke peljo nink wärrise-
missäga, et teije õnsas sade.

2. Kes woip nink tahhab meise iggäwest õn-
nistust anda?

Se armolinne Jummal.

3. Kustes meije tijame, et üts Jummal om?
Temmä Tõöst nink temmä lõnnast.

4. Kas meije iholikko silmiga woime Jum-
malat nettä?

Ei woi mitte, sest temmä om üts näg-
gemättä waim.

5. Kunnas om Jummal jo olnu?

Iggawest, se om: täl ei olle kunnage alamist olnu.

Law. Paul. 90, 2. Enne kui mäe saiwa, nink ma ja kii se ilm lodi, ollet sinna, Jummal iggawest, iggawetses ajas.

6. Kuis kawwa saab temmä ellämä?

Iggawetses ajas, se om: tälle ei sa eäle otsa tullesma.

7. Kas siä Jummal iks ni jääb kui temmä olnu?

Ja, sest temmä om ismamudutamatta.

Hebr. 1, 12. — Ent sinna (Jösand) ollet ses samma, nink sinno ajastaja ei sa mitte är rälöpma.

8. Kui suur om temmä Jöud?

Temmä om kigewäggewänne, nink woip kii tetta mes temmä tahhap.

9. Määrätse täwweusse omma Jummalä moistusse?

Temmä tihäp nink meistab kii.

10. Kus om Jummal?

Kigin paigun.

Ap. Teg. R. 17, 27. 28. — Temmä kii (se Jösand) eggäüttest meije seäst kawwen ei olle; sest

sest temmâ sissen elläine, ligume nink olleme.

11. Kas sis Jummal ka woib pattu tettä?

Ei woi mitte, sest temmâ om pühhä.

12. Kas temmâ wõlšip?

Ei mitte, sest temmâ om tõttelik.

13. Mees teeb Jummal neile moistlikko lo-
melle, eht inimistille kui nemmâ hääd
tewâ?

Temmâ tassup neile armo palkaga.

14. Mees teeb temmâ sis neile, kui nemmâ
kurja teggewâ?

Temmâ nuhtlep neid.

Rom. 2, 9. 10. Dyt nink häädâ ülle kige igni-
misše henge, te kurja teep — Ent kittus yink
aunw nink rahho eggäuttele te hääd teep.

15. Welles temmâ nida hääd tassup nink
kurja nuhtlep?

Sest, et temmâ õige om.

16. Kas sis Jummal ka armolik nink hallelit
om?

Kuis sis.

17. Kelle wasta?

Kige omme lodu-asjo wasta.

18. Kelle wasta weel ennamb?

N. ide Innimiste wasta.

19. Kelle wasta tige ennambeste?

Jummal laste wasta.

20. Mittus om Jummalid?

Üts ainus Jummal, Jõsa, Poig nink pühhä Waim.

21. Siin kulus jo kolm nimme, es sis ka kolm Jummalat olle?

Ei olle mitte kolm Jummalat, enge neid om kolme kesti, kumma omma üts ainus Jummal.

22. Kes om neide seän tige üllemb?

Nemmä kolme kesti, omma üts.

23. Kas sis Poig sesamma Jummal, kã Jõsa nink pühhä Waim, om, ja pühhä Waim sesamma, kã Jõsa nink Poig om?

Ja om.

1. Jan. 5, 7. Sest kolm omma, kumma tunnis tawa taiwan Essa, sõnna nink pühhä Waim; nink ne kolm omma üts.

24. Kes om sinno sonu?

Jummal Jõsa.

25. Mes

25. Mes om Jummal Jhsä lonu?
Minno ninē tii lodu asjo.
26. Mitmesuggutse, es ne lodu asja omma?
Kattesuggutse nättäwä ninē nägges
mättä.
27. Kumma es ne nättäwä omma?
Kumbe meije näeme.
28. Kumma es ne neggemättä omma?
Kumbe meije ei näe.
29. Märätse es ne loodo asja omma, kumbe
meije ei näe?
Ne Engli.
30. Mistes om Jummal tii lonu?
Ei minkist.
31. Mitme päiwäga om Jummal ilma lonu?
Kue päiwäga.
32. Kelle hääs om temmä ilma lonu?
Innimiste hääs.
33. Mistes Jummal eesmäst innimest lonu?
Nulla tükist.
34. Kuitao and Jummal tälle henge?
Temmä puhē seddä temmä sise.
35. Mes

35. Mes olli inniminne, kui Jummal tedda
eesmält lõe?

Üts kallis Jummal Palge.

36. Mes nimmi olli eesmätsel inimisfel?
Adam.

37. Mes nimmi temmä naisel?
Ewa.

38. Mistes se Naine lodi?
Adami kulle wust.

39. Kus nemmä möllemba elliwä?
Paradisin.

40. Mes olli se Paradis?
Üts illus aid, kumba Jummal esst
olli tennu.

41. Mes Saisusfen nemmä elliwä?
Nemmä olliwä itmasüä.

42. Märätist asjust es nemmä sen Saisusfen
wabba olliwä?

Wattust nint figest willitsusfest.

43. Kas nemmä Paradisi jäiwä?
Es jä, enge neid ajeti wäljä.

44. Mel

44. Melleš neid wäljä ajeti?

Seperräst, et nemmä Jummalas was:
ta olliva pattu tennu.

45. Kuis nemmä siš ommaš pattu tennu?

Rörluseš nint wastapannemisšega.

46. Kuitao näütšiva nemmä omma körtuš?

Nemmä tahtšiva sada ni kui Jum-
mal om.

47. Kuitao panniwa nemmä Jummalas
wasta?

Nemmä šöiwa šest ärrä šeeltu puušt.

Loe 1. Mošešše Ramatun kolmandan Pärükün.

48. Keš neid nida om eššitänu?

Kurrat.

49. Keš om se Kurrat?

Kurje waimes üllemb.

50. Kaš om ennämb kui ütš Kurrat?

Ja, neid om wäga paljo.

51. Meš ne kurrati algmiššen olliva?

Hä Engli.

52. Kuis nemmä kurjaš waimuš omma
šanu?

Se läbbi, et nemmä hä melega Jum-
malast omma ärrä tagganu.

53. Mes om kurja waimo Is?

Nemmä püüdä Jummalat teggo ärrä häetäädä.

54. Kas nemmä köhtäwa seddä tettä?

Ei köhta mitte.

55. Kes keläp neide kurjust?

Jummal, niink ne pühhä Englst.

56. Kes ne pühhä Engli omma?

Kumma sönnawö:missen Jummalat wastat, omma kindmäs jänu.

57. Mes tewä pühhä Engli?

Nemmä kitwa Jummalat niink hoidäwa innimissä.

58. Mes om inniminne pattu läbbi ärrä kaotanu?

Kiik omma Onsus.

59. Kes om seddä ärräkaotanu?

Adam, niink kiik temmä perräntullejalatse.

60. Märatse innimissä es miid pattatse omma?

Kiik innimissä.

1. Jan. 1, 8. Kui meije ütseme, et meil ei olle pattu,

pattu, siš pettāme hendā ešši ārrā, nink tōt-
tet ei olle mitte meije sišsen.

61. Mes om pat?

Rik mes Jummalā tahtmišse wašta
om.

62. Kust eš se tullep et meije pattatse olleme?
Meije sündimissest.

Rom. 7, 23. Minna nāe tōist Sādust ommin
lulūkmisšin, minno mele sādusse wašta pan-
newat nink minno wangi wōtwat pattu: sā-
dussele, kumb minno lulūkmisšin om.

63. Kuis se pat nimmetetas, kumman meije
olleme sündinu?

Perris pat.

64. Kas meije ka ešši pattu teme?

Oh ja! Jummal parrako.

65. Kuis neid pattu kutsutas kumbe meije
ešši teme?

Teggo pattus.

66. Mes om pattu palk?

Jummalā wiħha nink nuhtius surm
nink pōrgohaud.

Rom. 1, 18. Jummalā wiħha arwaldetes
taiwast ūlle kige innimiste wallatusse nink
ūllekohto.

Rom. 6, 23. Pattu palk om surm.

67. Kas

67. Kas meije hendä eßsi jälle pattust woime
päästä?

Ei kōhhal mitte, sest se om woima-
ta.

68. Kas meije sis woime pattu wašta abbi
Ibidä?

Ja Jummal armo äbbi.

69. Kas sis Jummal pattatšille ka armolik
om?

Ja, kui nemmä pattust ümbre käänd-
wa, sest temmä hallestap Eige Innimis-
te päle.

70. Minka es temmä säräst hallestust om
arwaldanu?

Sega, et temmä omma ainust sün-
dinud poiga, meile om kinknu.

Jan. 3, 16. Mida om Jummal seddä ilma ar-
mastanu, et temmä omma ainust sündinu
Poiga om andnu, et kük, kumma temmä siße
ustwa, hukka ei sa, enge iggäwest ello sawa.

71. Mes perräst om temmä omma poiga
meile kinknu?

Et temmä meid ärräpäästäs nin k öns-
sas tees.

72. Mes om Jummal poija nimmi?

Jesus Kristus.

73. Kes

72. Kes om Jēsus Kristus
 Jumma a Poig, tõttelik Jummla
 ninē tõttelik Inniminnē.

74. Kellest om temmā kui tõttelik Jummal
 sündinu?

Dimmast taiwat'est Jōsāst, Iggawest.

75. Kellest om temmā kui tõttelik Inniminnē
 sündinu?

Maarjast, puhtast Neitsest.

76. Welles temmā Innimissēs om sündinu?

Et temmā meije pattu eest wois kannatada.

77. Mes piddi temmā meije pattu perrāst
 kannatama?

Seddā mõrro Surma.

78. Kuis temmā ärrā koli?

Temmā saije Risti lödus.

79. Mes abbi om meile temmā surmast?

Se läbbi olleme ärrā lunnasetu.

Petr. I, 18. Seede, et teije ei olle mitte huk-
 kaminnewa hõbbeda ehk kullaga ärrälunnas-
 tetu — enge Kristusse — kalli werrega.

80. Reddās Kristus om ärrälunnastanu?

Minno, ninē kii Innimissē.

1. Tim. 2, 5, 6. Kristus Jesus, ke hendä eest
om andnu ärrä lunnastamisse hinnas äigi
eest.

81. Kust es temmä meid om ärräsunnas-
tanu?

Pattust, Surmast, Kurratist ninē
Pörgust.

82. Kui Kristus olli ärrä koolnu kus temmä,
sis jäi?

Temmä sai mahha mattetus.

83. Kas temmä sis hawwa sisse om jänu?
Es jäe, enge temmä om ülles töönu.

84. Kunnas temmä ülles töösi?
Kölmändel päiwäl.

85. Kus temmä perräst om jänu?
Temmä läts ülles tairwatte.

86. Mes temmä taiwan teeb?
Temmä istup Jummalta hääl kael.

87. Mes se om, Jummalta hääl kael istma?
Se om, itemmä wallitsep üle äige

asia.

88. Kas temmä ka ikkes weel meije man ma
pääal om?

Jaa, om.

89. Mes

89. Mes meije nüüd Kristusse wasta peame
teggemä, kui meije tahhame õnsas
sada?

Meije peame temmä sisse uskma.

Mark. 16, 15. Ke ussup nink ristitas, se saap
õnsas sama; ent ke ei ussu, se saap ärrä
sunnitus.

Jak. 2, 14. Mes se arwitap, minno welle! kui
üts hennel ütsep usku ollewat, ent temmäl ei
olle tekko? Kas (särâne) usk teddä woip
õnsas tettä?

90. Ent kes peab usku meije sissen soetama?
Pühhä waim.

91. Kes om se pühhä waim?

Üts tõttelik Jummal, Esä nink Po-
jaza.

92. Mil wiisil soetap pühhä waim meile
usku?

Kui temmä meid läbbi armo oppusse
kutsup.

93. Mes se man meije kohhus om?

Meije peame seddä kutsmist hääl me-
lel wasta wõtma.

94. Mil wiisil wöttame seddä wasta?

Kui meije õigede pattust pänäme.

95. Mes

95. Mes om pattust kändminne?
 Üts ontalik soame parrandaminne.
96. Kuitao nakkap inuiminne hendä parran-
 dama?

Kui temmä oppip omme pattu tund-
 ma.

97. Mes tullep pattu tundmissest?
 Üts soamelik kurbus, nink waidles
 minne Jummalasa armo perrä.
98. Mes kaswo saab särätselle pattatselle sest
 weel?

Temmä saap Eihhotetus, Jummalast
 pattu andis andmist pallesma.

99. Kas tahhap Jummal hää meel meije
 pattu andis anda?

Ja, Jესusse Kristusse perräst.

100. Kust es meije seddä riäme?
 Temmä om meile seddä tootanu.
- Ap. Teg. R. 10, 43. Sestsinatsest (Kristus-
 sest) tunnistawa fik Proweti, et läbbi tem-
 mä nimme peäwa pattu andis andmist sa-
 ma fik, kumma temmä sisse ustwa.

101. Mes sünnip päle dige pattust känd-
 missä?

Üts dige ello parrandaminne.

102. Mes

102. Mes se ello parrandanimme om?
Kurja mahha jätma, niak hääd teg-
gema.

103. Kas se inniminne jöuwap seddä tettä?
Ja Jummalä armo ninne wäe läbbi.
Wilip. 4, 13. Minna kōhta kii Kristusfen, ke
minno wäggetas teep.

104. Mes tallitap Jummalä armu pättust
kändjide sissen?
Temma parrandap neide moistust ninne
tahtmist.

105. Märätsest ärrärikmissesest saab se mois-
tus pästetus?
Ommanst lomolikkust söggedussest.

206. Mes saab tälle sis arwaldetus?
Jummalä armolik nduro ninne taht-
minne.

107. Märätsest ärrärikmissesest saab taht-
minne pästetus?
Pattu armastussest ninne wallitsussest.

108. Minka saab temmä sis täüdetus?
Armastussega, Jummalä, ninne om-
ma Onnistusse wasta.

109. Mes kaswo tullep innimisselle se läbbi?
Temma saap Jummalä latset.

I 102. Kun es jäwä sis temmä ennitse pattu?

90. Nemmä sawa andis antus.

I 11. Mes saab se wasta inimissele arwa-
tus nink kigitus?

10. Jeesusse Kristusse õigus.

I 12. Kuitao arwap sis Jummal inimest
Kristusse perräst?

10. Kui ilma sütä nink pattuta.

I 13. Kellega sawa sis särätsse inimisse
ühhendetus?

10. Se kolmaino Jummalaga.

I 14. Mes peäwä nemmä teggemä kui nem-
mä tahtwa se õnsalikko ossausse sisse
jädä?

Nemmä peäwä ifs ussütawambas sa-
ma, Jummalaga armo-tahtmisse wasta:

I 15. Mes neid se pole peäb kihhorama?
Jummalaga sõnna.

I 16. Kust es meije Jummalaga sõnna löwwäme?
Piibli Ramatust.

I 17. Mink tarbis om Jummalaga sõnna
meile antu?

Et meije sest oppime õigede uskma,
nink kristlikult ellämä.

2 Tim. 3, 16, 17. Kik firri om Jummalast sis-
se

se antu nink om tarbis oppetamisses, nuhtlemisses, parrandamisses, karristamisses digussen; et Jummalä inniminne täwvelinse ne olles nink figele häle töle walmistetu.

118. Kas om meije kohhus nida olla?

Ja sest meije olleme seddä Jummalä lalle tootanu.

119. Kunnas se om sündinu?

Pühhäñ ristmissen.

120. Minka es sa ollet ristitu?

Wega.

121. Kelle nimmel sinna ollet ristitu?

Jummalä se Jssä, Poja nink pühhä Waimo nimmel.

122. Mes ollet sa ristmissen sanu?

Ma saije Jummalä latse.

123. Mes sawa Jummalä latse?

Ello nink Onnistust.

124. Kuitao saab se waimolik ello neide sissen kinnitetus?

Päbbi pühhä öddango södmaja.

125. Kes om pühhä öddango södmaiga säädnu?

Meije Jssand JEsus Kristus.

126. Kellele om temmä seddä säädnu?

Ommitille Jüngrille.

127. Kes

127. Kes omma Jeesusse Jüingre?
 Me, kumma temmä oppusse perrä us-
 sun ninf armun elläwä.

128. Mes annap temmä neile pühän öd-
 dango söömajan?

Omma ihho suwwa, ninf omma werd
 juwwa.

129. Minka temmä neile omma ihho annap?
 Onnistetu leiwaga.

130. Minka temmä neile omma werd annap?
 Onnistetu winaga.

131. Mes kasso tulley neile fest?
 Neide usk saap tiinitetus.

132. Minka peäwä nemmä omma usku
 ülles näütmä?

Hä Teoga.

2. Petr. 1, 5. Sis näütke ülles, omman ussun,
 hääd tekko. Jak. 2, 26. Otse kui ihho wai-
 mota kolu om, nida om ka usk tóta kolu.

133. Kumma es we hä teo omma?
 Kif mes Jummal om käftnu.

134. Kuis neide käfti siin ilman käub,
 kumma hääd tewä?

Nemmä sawa wihtatus ninf perrän
 tiufatus.

135. Kes

135. Kes neid wihtap nink perrankiusap?
Kurrat nink kurja inimisse.

2 Tim. 3, 12. Nink kii, kumma jummalapels
glikkult tahtwa ellada Kristussen Jesussem
neid saap perrankiusatama.

136. Kas neil kumma kiusatus sawa
uttege abbi ei elle?

Jaa, om.

137. Kelle man?

Se taiwatse Esä man.

138. Kuis nemmä abbi sawa?

Palwussega.

139. Mes om se palwus?

Uts kōnne Jummalaga.

140. Kuitao peäme Jummalaga kōnnelema?

Ni kui latse omma armsa Esäga.

141. Mes om meil Jummalaga kōnnelda?

Meije peäme teddä pallema nink
litmä.

142. Mes peäme temmäst pallema?

Kii mes meise waja om.

143. Mink eest peame teddâ kitmä?

Kige temmä häteggemiste eest.

144. Kuitao peame sis teddâ pallemä?

Su ninē sōamego.

145. Kelle eest peame meije pallemä?

Essi henne ninē kige innimiste eest.

1. Tim. 2, 1, 2. Sis manitse minna tetta pal-

lemisši, palwusšid, eenpalwid ninē lennâmisši

kige innimiste eest, kunningide ninē kige eest.

146. Mes kaswo om meile palwusšest?

Meije same Jummalast kuultus.

147. Kuitao same kuultus?

Jummal annap, mes meije temmäst
palleme, ehē weel parrembid asio.

148. Kas woima kii Innimisse sōigede pal-
lelda?

Ei woi mu, kui ütšinda ne usklikko.

149. Kus ellâwâ ne usklikko?

Kristlikkun Kerkun.

150. Kes nemmä omma?

Mōnne omma Oppetaja, mōnne üt-
lembâ ninē wallitseja, mōnne perre, ninē
Maja wannamba.

151. Mes peawâ ne oppetaja teggemâ?

Jummala sōnna selgesste ninē puhtaste
oppetama.

2. Tim.

2. Tim. 4, 2. Juttusta sōnna — nuhtle, āh-
wārda, mannitse fige kannatusse nink op-
petamisšega.

152. Mes om kuuljide kōhhus?

Meide oppetajide sōnna wōtta.

Hebr. 13, 17. Kuulge omme oppetajid nink
olge neil sōnna wōtlikko; sest nemmā wal-
wawa teije henge eest, nida kui ne, kumma
peāwa armo andma; et nemmā seddā rō-
moga teesse, nink ei mitte puhhaten; sest
se ei olle teil mitte hā.

153. Mes peāwā ne ūllembā teggemā?

Nemmā peāwa seddā Kristlikko Kerkut
kaišma.

154. Kuis nemmā seddā Kerkut kaišwa?

Kui nemmā turje nuhtlewa, nink
waggu armastawa.

155. Mes peāwā allamba teggemā?

Nemmā peāwā ūllembide sōnna wōt-
ma.

Rom. 13, 1. Eggauts heng olgo ūllembille at-
lahetitlif.

156. Kuis peāb abbiello rahwas tōine tōise-
ga ellāmā?

Puhtan armastussen.

157. Mes peäwä wannamba ommille latsille
teggemä?

Nemmä peäwä neid kristlikkult kas-
watama.

Eweesr. 6, 4. Wannamba — kaswatage latsi
karristamisfen nink Issanda mannissemisfen.

158. Mes om laste kohhus wannambide
wasta?

Nemmä peäwä neid armastama nink
auwustama.

159. Mit wiisil peäwä nemmä sebdä teggemä?

Nemmä peäwä neide sõnna hädäl meel
wätma.

Eweesr. 6, 1. Latse kuulge omme wannambid
Issandan; seft se om õige.

160. Kuis kawwa peäp innimenne wagga ol-
lema, kui temmä tahhap õnsas sada?

Ummat, ello otsani.

161. Kes teeb meije ellole otsa?

Ujalik surm.

Jan. Uw. 2, 10. Olle ussutaw surmani, sis
tahha minna sulle ello wannikut anda.

162. Kus jääb inniminne, kui temmä ärrä
kolep?

Heng lät Jummalala kohto ette, nink se
ihho muulda.

163. Kas sis se ihho jääb mulla alla?

Ei mitte, enge temmâ saab üles
tõusma.

164. Kunnas?

Wiimsel päival.

165. Kes saab üles tõusma?

Kiik Inimise, tumma omma ärrä
teolnu.

166. Kes saab neid üles ärrätämä?

Jesus Kristus.

167. Minka saap temmâ neid üles ärrä-
tämä?

Omna Paeuäggevä häleaa.

168. Melles saap temmâ neid üles ärrä-
tämä?

Et nemmâ temmâ koho järge ette
saas'e.

Jan. 5, 28. 29. Se tund tullep, kummal kiik,
tumma hawwa sissen omma, sawa temmâ
hääld kuulma, nink tumma hääld omma ten-
nu ne sawa ettetullema, effoull'estõssemis-
ses; ent tumma kurja omma tennu sun-
dusse üll'estõssemisfes.

169. Kuitao saap temmâ kohhut moistma?
Tummâ saap neile tasjoma neide tõ-
perrä.

170. Kohhes ne waa sawa sâetus?
 Lemmä häle kâele.

171. Ent tonnes ne Jummal wallato sawa
 saisma?

Lemmä kurrat kâel.

172. Mes saap temmä neide waggadega
 teggemä?

Lemmä wöctap neid taiwa rikkusse
 sisse.

173. Mes sawa nemmä sääl sama?
 Jggawest rõmo ninē awwustust.

174. Kus Jummal wallato jäwä?
 Neid tōufatas pōrgo harwa sisse.

175. Mes sawa nemmä sääl kannatama?
 Jggawest waiwa ninē wallo.

176. Kas taiwas ninē ma jäwä?
 Taiwas ninē ma sawa ärräpallama.

177. Mes saab Jummal neide assemel teg-
 gemä?

Ütte wastset taiwast ninē ütte wast-
 set maad.

Üts Paul,
 Önsusse Samisfest.

Wisil: D Jesu omma rohkest kääst.

I.

Ma ussu et üts Jummal om, Se
 Issä Poig nink pühhä Waim
 Kä lonu om kii Ilma. Ma, Nink
 peab tedda ülles ka.

2.

Se targast' logu Innimen', Sis
 olli Loja Palgeken, Ent kui ta söi
 fest keeltust puust, Sis saat ta kigil
 hukkatust.

3.

Sist hallest Jummal iggawest,
 Kink omma poiga Jesust Krist, Kä
 Innimen nink Jummal ka, Se wöt
 meid Surmast päästada.

4.

Ta kand siin meije pattu Süüd,
 Nink lunnast Nisti. Pu päääl meid,
 Süüst, Pattust, Pörgust, Kurratist,
 Et õnsas saas, em iggawest.

5.

Nüüd ängäp pühhä Waim ta
 weel, Ta Sõnnan, Sakramentin meil,
 Kie Jesu kallist = Onnistust, Nink
 Kingip sel, te wõttap sest.

6.

Ke pannep wasta Waimulle,
 Nink elläp pattun irgeste, Ei uõsu
 Jesu Lunnastust, Saab pörgo. Pina,
 hukkatust.

7.

Kä uõsun Jesu mannu lääb,
 Nink otsani iõs kindmäs jääb: On
 taiwa. Lats, tal Jummal ta, Saab
 Kikkust andma perrändä.

8.

Nüüd Jesu, tenno olgo sul, D
 kingi tõisist Usku mul; Sis sa so
 Berren puhhas ka Nink armust On-
 nis ollma.

Üts Laul,

Jesusse Armust, meije wasta.

Wisil Dh tulge teije waiwatu.

I.

Dh tulge kollo Pattatse! Dh rühke
 nüüd sü allutse! Kui koormatu
 nink waise; Nats! Jesu Süddä
 wallale, Ta Arm om teile allale. Dh
 tulge Mihhe, Naise.

2.

Ta wõttap wasta Pattatsid;
 Sest tulle Jesus ängap tät, So
 tah:

tahhap ärrä pästa. Oh tulle ikken,
 ussun ka, La Jalgu ümber wotta sa;
 La wottap armust wasta.

3.

Ei jättä Karjus lammaste, Kumb
 eßsinu nink näljäne, Sin Laande eäl
 mahha; üttesäkümmend üttesä, La
 jättap Laande holeta, Nink otsip ütte
 tagga.

4.

Näts JESUS otsip süddämeß, So
 pukka pantu Innimist, Kui lasset hen-
 da löidä. Oh heng! so lasse löidä ka,
 La haru sisse pakke sa, La woip weel
 armo heitä.

5.

So Arm om suur mo Jesuke!
 Ma tulle waine allaste, Oh hallesta
 mo päle! Ma olle Woon kumb eßsinu
 Nink pattust wäega wörgitu; Mo
 sada öige Tele.

6.

Oh! häädä om et sinnust ka, Ja
wäga kaugell lannu ma, Nüüd sa mo
perrän nõuwat, So Lamba=Lauta
wõtta mo, Neist salla Kablust päästä
jo. Mo Südda muud ei sõwta.

7.

Te, et so Lambakeses jä, Nink
so mo aimust Karjust näe, Siin Ellun,
Surman ikkes; Te, et ma Ilmast
paggene, Kui Jesu Morsja murretse,
Et Pat mo joht es rikkus.

8.

Mo päästä Jõsand! allasi, Mo
hoija järgest surmani, Et ussun ellä
sulle. Mo hoija sinno Sigusfen, Nink
sinno Pühhäusse seen; Sis ei sa
Wigga mul.

9.

Oh! wotta omma Tuuwilest,
 Kumb armo puuwäp sinno läest. So
 haru Warjun hoida. Mo kela Pattu
 teggemäst, So Waim mo wotko wäg-
 gewäst, Ka linnita nink hoida.

Infantes vel sunt conditione vel ætate, *D. IV. p. 4. f. 1. §. 2* Infantis et ymon. *ibid.* nomen *D. IV.*

p. 19. §. 9. De Infantium extra Ecclesiam natorum salute bene sperandum, *D. IV. f. 1. §. 4. §. Infant.* Christianorum vel natura vel adoptione, *D. IV. p. 5. §. 5.*

Infantes ordinario regenerationis medio præter baptismum desistuntur, *D. IV. §. 12. p. 7.* Fidem ex utero matris an secum adferant. *ibid.* *p. 8.* Infantes Patriarcharum quomodo Sancti à Paulo dicantur, *D. IV. p. 8. §. 16.* Infantes Christianorum quam Sanctitatem habeant, *D. IV. p. 9. §.*

Interpretatio Dictorum ex Patribus beneficio paragoges, *XII. 18, 12.*

Intercessio apud Deum pro hominibus an & in quantum fieri debeat, *D. I. c. ix. §. 20. p. 59.*

Interpretes *LXX.* quomodo dictum *Es. ix. 6.* reddiderint, *D. VII. p. 18.* Versio ipsorum imperfectio-
ne laborat, *D. VII. p. 18. seq.*

Interpretationibus variis subesse posse scripturam Sacram, docet *Bellarminus, D. XII. p. 13. §. 20.*

Interpretatio divinarum legum an ad statum politicum, an verò ad Ecclesiasticum tantum pertineat

